

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/13402
GK: 142

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2010-610.01-159/1366/2847
Konu : Yazılı soru önergesi

04/06/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 30/03/2010 tarihli ve A.01.0. GNS.0.10.00.02-7/13402-21358/44554 sayılı yazı,
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü ifadeli, 01/04/2010 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-201-24/1459 sayılı yazı,
c) 20/04/2010 tarihli ve 906/1963 sayılı yazı.

İlgi (a) yazımız ekinde Başbakanlığa gönderilen ve ilgisi nedeniyle ilgi (b) yazı ile Bakanlığımıza iletilen, Van Milletvekili Özdal Üçer tarafından Bakanlığımıza yönelttilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/13402 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (c) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2010-610.01-159/1365/2846
Konu : Yazılı soru önergesi

04/06/2010

Sayın Özdal ÜÇER
Van Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/13402 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

1- A- 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9 uncu maddesinde,

"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır.";

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138 inci maddesinde,

"Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verirler.

Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Görölmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.

Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.",

B- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160 inci maddesinde,

"(1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiğini izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.

(2) Cumhuriyet savcısı, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür.";

2- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında, "Kamu davasını açma görevi, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirilir. Soruşturma evresi sonunda toplanan deliller, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturuyorsa; Cumhuriyet savcısı, bir iddianame düzenler.",

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

II- Bayburt ve Ankara Cumhuriyet Başsavcılıklarıyla yapılan yazışmada, Bayburt M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda hükümlü olarak bulunan soru önergesinde adı geçen kişiler hakkında belirtilen günlüklerle ilgili olarak haklarında herhangi bir soruşturma yapılmadığı, ancak adı geçen hükümlülerin resmi kurumlara gönderdikleri dilekçelerde yer alan ifadeler nedeniyle haklarında, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca soruşturma başlatıldığı, yapılan soruşturma sonucunda haklarında kamu davası açıldığı, mahkemece yapılan yargılamada beraatlerine karar verildiği,

Bildirilmiştir.

III- Bayburt M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ve ülkemizde bulunan diğer ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular hakkında başta 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun olmak üzere ilgili tüzük, yönetmelik ve genelge hükümlerine göre işlem yapılmaktadır. Diğer yandan Kurum görevlileri tarafından hükümlü ve tutuklulara kötü muamele yapılması söz konusu olmadığı gibi, idari ve cezai sorumluluğu gerektirecek her türlü iddia, görevli ve yetkili makamlar tarafından titizlikle incelenerek gereğine tevessül edilmektedir.

Ceza infaz kurumları, ulusal ve uluslararası denetim mekanizmaları tarafından düzenli olarak haberli ve habersiz denetime tâbi tutulmaktadır. Son yıllarda ceza infaz kurumlarımızda insan hakları ihlallerine ilişkin iddialar yok denecek kadar azalmış olup, Bakanlığımıza iletilen bu tür iddialar titizlikle takip edilerek yasal gereği yapılmaktadır.

Bu bağlamda, F tipi yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları da dâhil olmak üzere bütün ceza infaz kurumlarının faaliyet ve işlemleri aşağıdaki şekilde denetlenmektedir.

1- İdarî denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Adalet Bakanlığı müfettişleri, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü kontrolörleri ve diğer görevlileri tarafından denetlenmektedir. Ayrıca, il ve ilçe insan haklarını inceleme komisyonları da ceza infaz kurumlarını idarî yönden denetleyebilmektedir.

2- Adli denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, 16/05/2001 tarihli ve 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri tarafından denetlenmektedir. Hükümlü ve tutuklular, cezanın infazına veya kurumdaki yaşam koşullarına ilişkin şikâyetleri nedeniyle infaz hâkimine şikâyet başvurusunda bulunabilmekte, infaz hâkiminin kararına karşı da ağır ceza mahkemesine itiraz edebilmektedir. Bu şekilde kurumların bütün işlem ve faaliyetleri yargı denetiminden geçirilebilmektedir.

3- Sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında, 14/06/2001 tarihli ve 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan ve halen 130 ağır ceza merkezinde faaliyet gösteren izleme kurulları, hâkim ve Cumhuriyet savcılarından oluşan adli yargı adalet komisyonlarınca oybirliğiyle seçilen sivil kişilerden oluşmaktadır. Bunlar da, kendi içlerinden bir üyeyi başkan olarak seçmektedirler. Anılan kurullar, 4681 sayılı Kanunun 7 nci maddesi gereğince, iki ayda en az bir kez kuruma giderek denetim faaliyetinde bulunmak zorundadırlar. İzleme kurulları, hazırlamış oldukları raporları Cumhuriyet başsavcılığına, Bakanlığımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına ve görev alanına giren bir şikâyet söz konusu ise infaz hâkimliğine göndermektedirler. Sivil toplum denetimi kapsamında, Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığınca il ve ilçelerde sivil toplum temsilcilerinden oluşturulan il ve ilçe insan hakları kurulları da ceza infaz kurumlarını ziyaret edip denetleyebilmektedir.

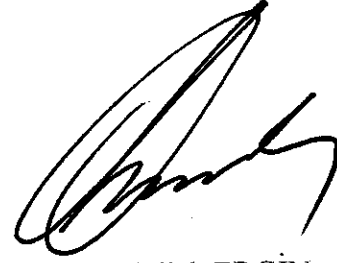
T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

4- Parlamento denetimi kapsamında, T¼rkiye B¼y¼k Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri ceza infaz kurumlarını ziyaret ederek araştırma ve denetleme faaliyetlerinde bulunabilmektedirler.

5- Uluslararası denetim kapsamında ise ceza infaz kurumları, Avrupa İşkencenin Önlmesi Sözlşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önlme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliđi ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından da denetlenmektedir.

Ceza infaz kurumlarımız, yukarıda belirtilen ulusal ve uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli veya habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri hususunda gör¼len aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan